

BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARINING CHET TILIDAGI BILIMINI CEFR ASOSIDA BAXOLASH

Mirzakarimova Nilufar Baxtiyor qizi

Mirzo Ulug`bek nomidagi
O'zbekiston Milliy Universiteti
Xorijiy Filologiya fakulteti
Filalogiya va tillarni o'qitish (fransuz tili) 4-kurs talabasi.

Ilmiy rahbar: Raximova Gulfiya Rustamovna

Annotatsiya: O'zbekiston Respublikasi Birinchi Prezidentining 2012-yil 10-dekabrdagi "Chet tillarni o'rganish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida" PQ-1875-sonli Qarori chet tilini boshlang'ich sinflardan boshlab o'qitishni joriy qilinishiga imkonyaratilganligi. Davr talabiga mos, har tomonlama yetuk kadrlar tayyorlashda chet tilini mukammal bilish. Mamlakatimiz chekka hududlarida joylashgan maktablarning moddiy texnikalar bilan ta'minlash hamma maktablardagi sind xonalari to'liq audio jihozlar bilan ta'minlash haqida matab o'quvchilarining xorijiy tillarda tinglash va gapirish ko'nikmalarini yetarli darajada rivojlantira olmayotgaligi. Maktab bitiruvchilarining aksariyati yozish va o'qish ko'nikmalariga egaligi . Holatni bartaraf etish tog'risida yozilgan

Kalit so'zlar: zamonaviy ta'lif tizimi, xalqaro baholash tadqiqotlari, baholash mazmuni, kompetensiya.

Аннотация: Постановление Первого Президента Республики Узбекистан от 10 декабря 2012 года PQ-1875 «О мерах по дальнейшему совершенствованию системы изучения иностранных языков» позволило ввести преподавание иностранного языка, начиная с начальных классов. Безупречное знание иностранного языка при подготовке всесторонне зрелых кадров в соответствии с требованиями времени. Обеспечение материально-техническим оборудованием школ, расположенных в отдаленных районах нашей страны, обеспечение классов во всех школах полным аудиооборудованием в связи с недостаточным развитием навыков аудирования и говорения учащихся на иностранных языках. Большинство выпускников владеют навыками чтения и письма. Написано об устранении ситуации

Ключевые слова: современная система образования, международные оценочные исследования, содержание оценивания, компетентность.

Annotation: Decision PQ-1875 of the First President of the Republic of Uzbekistan dated December 10, 2012 "On measures to further improve the system of foreign language learning" made it possible to introduce foreign language teaching starting from primary grades. Perfect knowledge of a foreign language in the preparation of all-round mature personnel in accordance with the requirements of the time. Providing schools located in the remote areas of our country with material equipment, providing classrooms in all schools with full audio equipment due to insufficient development of students' listening and speaking skills in foreign languages. Most of the graduates have reading and writing skills. It is written about the elimination of the situation

Keywords: modern education system, international assessment research, assessment content, competence.

Kirish.

Bugungi zamonaviy va tezkor taraqqiyot sari initilayotgan har bir jamiyatda har bir insonning kasbiy faoliyati va hayoti davomida texnogen komponentning rivoj topishi kuzatilmoqda. Shu boisdan ham nafaqat kelajak yillardagi yetuk mutaxassislarini, balki hozirgi vaqtdagi umumiy o'rta ta'limda tahsil olayotgan har bir maktab o'quvchisini bir necha fanlar bo'yicha o'tkir savodxon etib tayyorlashning ahamiyati yuksalib bormoqda. Ayni shundan kelib chiqib, respublikaning Xalq ta'limi tizimida o'qitishning maqsadlarini kuchaytirish choratadbirlari amalga oshirilyapti. Mamlakat bo'ylab amalga oshirilayotgan islohotlar natijasida ulkan iqtisodiy o'sish ko'rsatkichlariga erishilayotganligi barcha sohalarda malakali kadrlar va yetuk mutaxassilarga bo'lgan talabni yanada oshirmoqda. Bu o'z-o'zidan maktab o'quvchilarining darslarga qiziqish xususiyatini oshirish va o'qituvchilarining har tomonlama ta'lim- tarbiyaga e'tiborini kuchaytirishni talab etadi. Yuqoridaqgi talablarning ta'lim tizimi uchun juda muhim ekanligi, aksariyat xorijiy davlatlardagi kabi ta'lim va fan sohalari rivojlanishini baholash va monitoring qilish orqali ta'lim sifatini oshirishga qaratilgan ilg'or tajribalarni sohaga jalb qilish kerakligini anglatadi. Ta'lim sifati va samaradorligini oshirish yo'lida xorijiy ilg'or tajribalarni o'rganish, xalqaro standartlar talablarning joriy etilishi muhim ahamiyatga ega. Mamlakat o'quvchilari xalqaro baholash dasturlarida ishtirok etishi ham respublikada mavjud ta'lim sifatini oshirishga qaratilgan muhim jarayon hisoblanadi. Kelajak egalarining zamonaviy bilim, intellektual salohiyat, ilmu ma'rifat, erkin fikr, ilg'or texnologiyalarni tadbiq etish, jahonda e'tirof etilgan uslub va an'analarni qo'llash malakasiga ega bo'lishi muhim ahamiyatga ega. ⁴⁷Ta'lim tizimidagi islohotlar ana shu maqsadga qaratilgan bo'lib, xalqaro mezonlar asosida dunyoning yuksak taraqqiy etgan davlatlarida qo'llanayotgan va katta samara berayotgan ta'lim texnologiyalari, baholashning xalqaro talablariga muvofiq bo'lishiga qaratilmoqda. Dunyoning yuksak taraqqiy etgan davlatlarida ta'lim sohasida baholashning PIRLS, TIMSS, PISA, TALIS kabi xalqaro baholash dasturlari amaliyatga muvaffaqiyatlari tadbiq etilmoqda. Taraqqiyot odimlari bilan jahonga yuz tutayotgan O'zbekiston Respublikasida ham ta'lim sohasida baholashning xalqaro mezonlari qo'llanilmoqda Fransiya jahondagi iqtisodiy rivojlangan mamlakatlar ichida etakchi o'rnlardan birini egallaydi. Uning ta'lim tizimi ham qadimiy va boy tarixga ega.

⁴⁸Fransiyada ta'limning asosiy maqsadi shaxsni har tomonlama kamol topishini ta'minlash, uni mustaqil faoliyatga tayyorlash, bozor munosabatlari sharoitida o'quvchilarni tadbirkorlikka, ishbilarmonlik va omilkorlikka o'rgatish, shunga yarasha kasb-korga ega qilishdan iboratdir. Bu erda davlat maktablari, xususiy maktablар, oraliq maktablар mavjud.

Fransiyada ta'limning asosiy maqsadi shaxsni har tomonlama kamol topishini ta'minlash, uni mustaqil faoliyatga tayyorlash, bozor munosabatlari sharoitida o'quvchilarni tadbirkorlikka, ishbilarmonlik va omilkorlikka o'rgatish, shunga yarasha kasb-korga ega qilishdan iboratdir. Bu erda davlat maktablari, xususiy maktablар, oraliq maktablар mavjud.

⁴⁷ Хамдамова М. Ёшларнинг интеллектуал салоҳиятини ривожлантириш механизмининг педагогик-психологик асослари (услубий тавсиялар), 2007

⁴⁸ Oriental Art and Culture" Scientific-Methodical Journal - (3) III/2020 ISSN 2181- 063X 237 <http://oac.dsni-qf.uz>

O‘qitiladigan predmetlar ichida fransuz tili va adabiyoti, o‘qish va yozuv alohida ahamiyatga molik bo‘lib hisoblanadi. O‘quv yili 5 chorakka bo‘linadi.

Fransuz maktablari boshlang‘ich sinflarda o‘qish ertalab bo‘ladi, tushdan keyin esa matematika va boshqa predmetlardan qo‘srimcha saboq oladilar.

Matematika, ona tili va adabiyoti bazaviy fan, tarix, geografiya, mehnat, jismoniy tarbiya kabi fanlar esa rivojlantiruvchi predmetlar hisoblanadi.

⁴⁹Fransiya ta’limida bolalarning go‘daklik chog‘idanoq mактабда o‘qitish uchun tayyor holda olib kelish g‘oyat muhim masala hisoblanadi Fransiya ta’limida bolalarning go‘daklik chog‘idanoq mактабда o‘qitish uchun tayyor holda olib kelish g‘oyat muhim masala hisoblanadi. Bu bosqichda tarbiyalanuvchilar quyidagicha tabaqalashtirilgan: kichik guruh (2-4 yosh), o‘rtalik guruh (4-5 yosh), katta guruh (5-6 yosh). Mактабга tayyorlov guruhi (5-6 yosh) bo‘lib, ularga Fransiyada 100% shu yoshdagagi bolalar qamrab olingan. Bolalarni mактабга tayyorlash uchun alohida dastur va darsliklar mavjud.

⁵⁰Fransiya boshlang‘ich ta’lim mактабларiga 6 yoshdan 11 yoshgacha bo‘lgan bolalar jalb qilinadilar. Boshlang‘ich mактаб bepul va majburiy. Uning vazifasi o‘qish, yozish hisoblash malakasini berishdir. O‘quv mashg‘ulotlari ertalab soat 9dan 12 gacha hamda soat 14 dan 16 gacha 5 soat davom etadi. Mактабда ovqatlanish pullik, lekin juda arzonlashtirilgan narxlarda. Boshlang‘ich sinflarda o‘qish 5 yil bo‘lib, uch bosqichda amalga oshiriladi:

1. Tayyorlov bosqichi;
2. Elementar kurs (bu bosqich ikki yil davom etadi);
3. CHuqurlashtirilgan bosqich.

⁵¹Tayyorlov bosqichi - 1 yilga mo‘ljallangan. Bunda bolalar hisoblashga, o‘qish va yozishga, kuylashga, o‘ylashga, tabiat manzaralarini tomosha qilishga va undan bahra olishga, jismoniy mashqlar bilan mashg‘ul bo‘lishga, mактабning turli sport tadbirlarida ishtiroy etishga, musiqa va mehnatga o‘rgatiladi.

Navbatdagi bosqich - elementar kurs bo‘lib bu bosqichda o‘qish 2 yil davom etadi. Bunda o‘quvchilarining tayyorlov siklida predmetlar bo‘yicha olingan bilimlari yanada takomillashtiriladi.

Boshlang‘ich mактабning 3 - bosqichi - chuqurlashtirish bosqichidir.

Bunda o‘quvchilarining tayyorlov va elementar bosqichdagi bilimlari yanada chuqurlashtiriladi. Fransuz mактабларining boshlang‘ich bosqichida «Fuqarolik ta’limi», «Nafosat ta’limi» ham o‘qitiladi. Nafosat ta’limiga musiqa, tasviriy san’at, sport kiritilgan. O‘quvchilar bilan yakka tartibda ishslash, ularni rag‘batlantirish, shaxsiy qobiliyat va imkoniyatlarini ro‘yobga chiqarish, ta’limda uzlusiz va vorislikni ta’minlab berish boshlang‘ich sinf o‘quvchilariga qo‘yilgan bosh talabdir.

O‘quv dasturining mazmunini bevosita o‘qituvchining o‘zi belgilaydi. Bir so‘z bilan aytganda, o‘qituvchi bolalar bilimiga to‘la mas’ul ekan uning uslub tanlashiga mustaqil harakat qilishiga ham to‘la erkinliklar beriladi.

⁴⁹ PISA-2018 Kompyuter format xalqaro tadqiqot vositalari”: To‘plam “ –Axborottahlil markazi” AQ. Astana.

2016-126

⁵⁰ WWW.CHATGPT.COM

⁵¹. PISA 2012 Assessment and Analytical Framework (mathematics, reading, science, problem solving and financial literacy).

⁵²1990 yildagi hukumat qaroriga muvofiq maktabgacha tarbiya va boshlang‘ich ta’limiga modullashtirish, bolalarning bilimiga u yoki bu fanga moyilligiga qarab differensiyalashtirish, ya’ni tabaqalashtirish, dars jadvalini ham shu asosda tuzish huquqi berildi. Bunday dars jadvallari yillik, yarim yillik, choraklik asosida tuzilishi ham mumkinO‘quvchilar 11 yoshda boshlang‘ich maktabni tugallab o‘rta maktabga o‘tadilar. O‘rta ta’lim esa kollejlar va litseylarda amalga oshiriladi.

Endi o‘z ta’lim tizimimizga qaytsak Ma’lumki, ta’lim sifatini xalqaro standartlar asosida baholash orqali dunyo mamlakatlari bilan qiyosiy tahlillar olib borish maqsadida Vazirlar Mahkamasi tomonidan 2018-yil 8-dekabrda «Xalq ta’limi tizimida ta’lim sifatini baholash sohasidagi xalqaro tadqiqotlarni tashkil etish chora-tadbirlari to‘g’risida»gi qaror qabul qilingan. Qarorda ta’lim sifatini nazorat qilish davlat inspektsiyasi huzurida ta’lim sifatini baholash bo‘yicha xalqaro tadqiqotlarni amalga oshirish milliy markazi tashkil etilib, ta’lim sifatini belgilash bo‘yicha qator xalqaro tadqiqotlarda ishtirot etishi belgilangan. Qolaversa, O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning «O‘zbekiston Respublikasi xalq ta’limi tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish kontsepsiyasini tasdiqlash to‘g’risida»gi farmonida inson kapitalini shakllantirishning asosiy bo‘g‘ini bo‘lgan tizimda amalga oshirilishi lozim bo‘lgan vazifalar va ularni hayotga tadbiq etish yo‘llari atroflicha belgilab berildi. Jumladan, unda mamlakatning 2030-yilga borib PISA (The Programme for International Student Assessment) — o‘quvchilarning ta’lim sohasidagi yutuqlarini baholash bo‘yicha xalqaro dastur reytingida jahonning 30 ta ilg‘or mamlakati qaroriga kirishiga erishish vazifasi qo‘yilgan. Xalq ta’limida sodir bo‘layotgan mazkur o‘zgarishlar bevosita Oliy ta’lim muassasalari bilan ham bog‘liq bo‘lib, maktab va Oliy ta’lim muassasalari hamkorlik aloqalari yuksalishiga sabab bo‘lmoqda.

⁵³ Hozirgi kunda dunyoning ko‘pgina davlatlari ta’lim tizimida o‘z o‘rnini mustahkam egallab kelayotgan xalqaro datsurlarda ishtirot etish yosh avlodning intellektual-ma’naviy darajasini aniqlash, shu orqali natija va samaradorlikning yangi yo‘nalishlarini belgilab olishga imkoniyat yaratса, milliy baholash tizimining yanada takomillashtirish xalqaro baholash dasturlarida muvaffaqiyatli ishtirot etish etishini ta’minalash bilan birga, ularning kreativligini va komponentligini va o‘z navbatida ta’lim sifatini yanada rivojlantirishga xizmat qiladi. Ayni shundan kelib chiqib aytish mumkinki, ushbu xalqaro baholash dasturlari boshlang‘ich sinf o‘quvchilarini o‘ylantirishga, fikrlay olish doirasini kengaytirishga, ya’ni intellektual-ma’naviy salohiyatini rivoj toptirishga yo‘naltirilar ekan, boshlang‘ich sinflarda bu dasturni kengroq ko‘lamda tadbiq etish muhim ahamiyatga egaligini ko‘rsatadi. Buni namuna tariqasida xalqaro baholash dasturining PIRLS dasturi bo‘yicha qaralsa, boshlang‘ich sinf o‘quvchilarining intellektual-ma’naviy darajasini rivoj toptirishda kitobxonlik madaniyatini shakllantirish masalasi mazkur xalqaro baholash dasturini (PIRSLni) amaliyatga qo‘llash va yuqori samaradorlikka erishsizning asosiy omili deyish mumkin. Boshlang‘ich sinf o‘quvchilarining intellektual darajasini rivojlantirishda zamonaviy axborot resurslaridan oqilona va maqsadli foydalanish, xalqaro baholash dasturlaridan kerkalicha foydalanish o‘quvchilarning muammolarni hal etish qobiliyatini rivojlantirish, komponentlar, tushunchalar, ko‘nikmalar, jarayonlarni o‘rganish va baholash singari yo‘nalishlarni ta’minalab berishda muhim ahamiyat kasb etadi. Kelgusida ham rivojlangan mamlakatlar tajribalari chuqur o‘rganilib, O‘zbekiston Respublikasiga xos

⁵²PISA-2018 Kompyuter format xalqaro tadqiqot vositalari”: To‘plam “ –Axborot-tahlil markazi” AQ. Astana. 2016-126 bet

⁵³ O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Xalq ta’limi tizimida ta’lim sifatini baholash sohasidagi xalqaro tadqiqotlarni tashkil etish chora-tadbirlari to‘g’risida” 2018- yil 8-dekabrdagi 997-sonli qarori

xususiyatlар, qadriyatlar, sharoitlar inobatga olingan holda, kadrlar tayyorlash tizimini tubdan modernizatsiya qilish lozim. Hozir Oliy va o‘rtalik maxsus ta’lim vazirligi tomonidan malaka oshirish, chet el professorlarini O‘zbekistonga olib kelib ma’ruza o‘qitish, bakalavr va magistr dasturlarini rivojlangan mamlakatlardagi o‘quv dasturlariga yaqinlashtirish ishlari olib borilmoqda. Xuddi shu tizim asosida Oliy ta’lim tizimida ishlayotgan tajribali o‘qituvchilarini maktablarga biriktirish, kafedralarning hududiy filiallarini ochish orqali maktab o‘qituvchilarini salohiyatini rivojlantirish ishlari ham jadal olib borilmoqda. Bugungi kunda hamkorlikni boshlagan Oliy va xalq ta’limi tizimlari oldida turgan asosiy maqsad ham shu — boshlang‘ich sinf o‘qituvchilariga amaliy yordam berish. Boshlang‘ich siniflarni Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) bosqichiga moslashtirish uchun quyidagi yo’lga amal qilish mumkin:

- ⁵⁴ 1. A1 bosqichi: Boshlang‘ich siniflarda o‘quvchilar qo’shimcha ma’lumotlar olish va o‘zbek tilini o’rganishning boshlang‘ich bosqichlariga ega bo’lishi kerak. Ular oddiy so’zlar va ifodalarni tushunish, oddiy savollar va javoblar berish, va oddiy ko’chada gaplashishni o’rganishlari kerak.
2. A2 bosqichi: Boshlang‘ich siniflardagi o‘quvchilar quyidagi bosqichni amalga oshirishi kerak:
- Oddiy ma’lumotlar berish va o’rganganlarini ishlatish.
 - Soddalashtirilgan matnlardan ma’lumot olish va ma’lumotlarni o’rganganlariga bog’liq so’zlar va frazalar ishlatish.
 - Oddiy muloqotlar, ko’rsatmalar va gaplashmalar o’rganish.
3. B1 bosqichi: Boshlang‘ich siniflardagi o‘quvchilar quyidagi bosqichni amalga oshirishi kerak:
- So’zlar va ifodalarni qo’llab-quvvatlash, matnlarni tahlil qilish va tafsilotlarni aniqlash.
 - Ko’chada va tarjimai hol bo’yicha so’zlashish, ko’rsatmalar berish va qisqa maqolalar yozish.
 - Muammoni echish va oddiy so’rovnama va barcha yangiliklarni tushunish.
4. B2 bosqichi: Boshlang‘ich siniflardagi o‘quvchilar quyidagi bosqichni amalga oshirishi kerak:
- Muhim tafsilotlarni yashirish, tarjima qilish va tahlil qilish.
 - Bog’liq so’z va ifodalarni yodlash va ishlatish.
 - Yozuv va gaplarni bajarish, maqola yozish va muloqotlar olib borish.

Bu bosqichlar o‘quvchilarining tillik qabiliyatları va ko’nikmalarini baholashda yordam beradi va ularning Fransuz tilini o’rganish darajasini aniqlashda yordam beradi. Har bir bosqichga muvofiq dars va mashg’ulotlar tayyorlash va o‘quvchilarining o’zlashtirilgan ta’lim yo’nalishlarini ta’minlash juda muhimdir.

Xulosa.

Xulosa qilib aytganda, mamlakat innovatsion taraqqiyot yo‘lida shiddat bilan rivojlanib borayotgan bir davrda keljak davomchilari bo‘lgan yoshlarning ijodiy g‘oyalari va ijodkorligini har tomonlama qo‘llab-quvvatlash, ularning bilim, ko‘nikma va malakalarini shakllantirish hamda ilg‘or xorijiy tajribalar, xalqaro mezon va talablar asosida baholash tizimini takomillashtirish, shu yo‘lda xalqaro tajribalarni o‘rganish, mavjud tizimni har tomonlama qiyosiy tahlil qilish, tegishli yo‘nalishdagi xalqaro va xorijiy tashkilotlar, ilmiy tadqiqot muassasalari bilan yaqindan hamkorlik qilish muhim ahamiyatga egadir.

⁵⁴ O‘zbekiston Pespublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning «O‘zbekiston Respublikasi xalq ta’limi tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish kontsepsiyasini tasdiqlash to‘g‘risida»gi Farmoni, 29.04.2019 yildagi PF-5712-so

Adabiyotlar:

1. Ҳамдамова М. Ёшларнинг интеллектуал салоҳиятини ривожлантириш механизмининг педагогик-психологик асослари (услубий тавсиялар), 2007
2. . 2. "Oriental Art and Culture" Scientific-Methodical Journal - (3) III/2020 ISSN 2181-063X 237 <http://oac.dsni-qf.uz>
3. "PISA-2018 Kompyuter format xalqaro tadqiqot vositalari": To'plam " –Axborottahvil markazi" AQ. Astana. 2016-126 bet.
4. PISA 2012 Assessment and Analytical Framework (mathematics, reading, science, problem solving and financial literacy).
5. "PISA-2018 Kompyuter format xalqaro tadqiqot vositalari": To'plam " –Axborot-tahlil markazi" AQ. Astana. 2016-126 bet.
6. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Xalq ta'limi tizimida ta'lim sifatini baholash sohasidagi xalqaro tadqiqotlarni tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risida" 2018-yil 8-dekabrdagi 997-sonli qarori.
7. O'zbekiston Pespublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning «O'zbekiston Respublikasi xalq ta'limi tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish kontsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida»gi Farmoni, 29.04.2019 yildagi PF-5712-so
8. Sadullaeva N., Sapaeva D. Analysis of Eponyms in the Terminology of Dermatovenerology //Annals of the Romanian Society for Cell Biology. – 2021. – C. 452-459.
9. Sadullaeva, N., & Bakhtiyorova, M. (2021). Reflection of Onomastic Principles in Naming. Annals of the Romanian Society for Cell Biology, 3001-3007.
10. Sadullaeva N., Burieva U. The Peculiarities of Incomplete Sentences in Modern English //Annals of the Romanian Society for Cell Biology. – 2021. – C. 3008-3020.
11. Sadullaeva S., Arustamyan Y., Sadullaeva N. Shifting the assessment paradigm from knowledge to skills: Implementation of new appraisal procedures in EFL classes in Uzbekistan //International Journal of Innovative Technology and Exploring Engineering. – 2019. – T. 9. – №. 1. – C. 4943-4952.
12. Arustamyan, Y., Siddikova, Y., Sadullaeva, N., Solieva, M., & Khasanova, N. (2020). Assessment of Educational Process and its Organization. International Journal of Psychosocial Rehabilitation, 24(S1), 573-578.
13. Nilufar S., Elvira A. GENDER SPECIFICITY OF PEDAGOGICAL DISCOURSE //INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCES WITH HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS. – 2023. – T. 3. – №. 08.05. – C. 187-190.
14. Gulnoza K., Sadullaeva N. LINGUISTIC FEATURES OF GLUTTTONIC DISCOURSE.
15. Djafarova, Dildora, Yaxshiboyeva Nodira, and Abdullayeva Zulfiya. "Socio-Cultural Memory and Its Reflection In French Phraseology." Journal of Positive School Psychology (2022): 2883-2889.
16. Yaxshiboyeva, Nodira. "Reconstruction of coloristic expressions in erkin azam's" noise" and" pakana's love"." Конференции. 2021.
17. Ilhomovna, Djafarova Dildora, and Bobokalonov Odilshoh Ostonovich. "Interaction of Language Games in the Articulation of "Historical Memory" Within French and Uzbek Phraseology." American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education (2993-2769) 2.1 (2024): 348-354.

18. Ilhomovna, Djafarova Dildora, Bobokalonov Odilshoh Ostonovich, and J. A. Yakubov. "Archaic Phraseological Units as Windows into "Historical Memory" in French and Uzbek Linguistic Traditions." American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157) 2.1 (2024): 163-169.
19. Ilhomovna, Djafarova Dildora, Bobokalonov Odilshoh Ostonovich, and Yaxshiboyeva Nodira Ergashovna. "Contemporary Usage of Archaic Phraseological Units Expressing "Historical Memory" In Uzbek and French Languages." American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education (2993-2769) 2.2 (2024): 371-377.
20. Ilhomovna, Djafarova Dildora. "Phraseological Units Expressing" Memory"/" Mémoire" in Linguistics and their Analysis through Texts." Best Journal of Innovation in Science, Research and Development 2.11 (2023): 490-492.
21. Яхшибоева, Нодира. "Таржима жараёнида маданиятлараро мурлоқотнинг социолингвистик хусусиятлари." Академические исследования в современной науке 2.17 (2023): 165-169.
22. Иногамова, Ф. М., and Н. Э. Яхшибоева. "Фразеологик маънонинг конвенциаллиги." Academic research in educational sciences 3.5 (2022): 1176-1182.
23. Яхшибоева, Н. (2023). Туристический дискурс как один из особых видов институционального дискурса. International Bulletin of Applied Science and Technology, 3(6), 879-884.
24. Яхшибоева, Нодира. "The role of tourism terminology in french." O'ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI XABARLARI, 2023,[1/4] (2023).